

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
МІСЬКИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ

Проектування. Розробка і реалізація проектів у виховній роботі

*Методичний
порадник для
вчителів та учнів*

Вінниця 2011

Автор – упорядник:
методист з виховної роботи
міського методичного кабінету
Коваль С.О.

Проектування. Розробка і реалізація проектів у виховній роботі

(методичні рекомендації вчителям та учням)

Проектна діяльність - одна з найпопулярніших форм організації роботи з учнями, що забезпечує досягнення зазначеної мети.

Найкраще дитина проявляє себе в діяльності. І чим вона активніша, тим багатогранніше розкривається особистість, формуються соціальні компетентності. Саме тому в роботу педагогічного та учнівського колективів започатковано проектну діяльність. Проектна технологія дає можливість активізувати особистісний потенціал кожної дитини, стимулювати учнів до створення певних проблем та пошуку шляхів їх вирішення, створення педагогом таких умов навчально-виховного процесу, результатом якого є індивідуальний досвід діяльності учня. Робота над проектом :

- формує комунікативні навички,
- досвід спілкування,
- розвиває пізнавальні інтереси та творчі здібності учнів;
- сприяє систематизації та інтеграції знань.

Проблемі "Проектування" педагоги і науковці сьогодні надають великого значення. Вчитель покликаний створити всі умови для повноцінного фізичного і психічного становлення дитини як особистості, сприяти повноцінному її розвитку, набутті життєвого досвіду. Ці питання розглядаються в даному посібнику.

У посібнику вміщено матеріали, які допоможуть вчителям та учням в підготовці та написанню проектів. Запропоновані творчі проекти спонукатимуть вчителів та учнів до творчого пошуку.

Зміст

1. Проектні технології, як засіб формування ключових компетентностей особистості учня.....	4
2. Основні етапи організації проектувальної діяльності школярів.....	10
3. Етапи оформлення проекту (за О.М.Піхотою).....	12
4. Оцінювання учнівського проекту.....	15
5. Роль педагога в організації проектної діяльності.....	18
6. Проектні технології в контексті соціалізації особистості.....	20
7. Колективний творчий проект «Крок до Європи».(Додаток 1).....	22
8. Анкета «Чи готовий я до проектної діяльності?»(Додаток 2).....	23
9. Література	28

Проектні технології як засіб формування ключових компетентностей особистості учня

Коваль Світлана Олексіївна – методист з виховної роботи міського методичного кабінету департаменту освіти Вінницької міської ради

*Тільки та людина творча,
яка навчилася пристосовуватись
і змінюватись, усвідомила той факт,
що жодні знання не є гарантією
успіху, лише процес пошуку знань
створює його основу.*

К. Роджерс

Залучаючи учня до діяльності, ми скеровуємо його на пізнання світу і себе в ньому. Але при цьому завжди пам'ятаємо слова Ш.О.Амонашвілі про те, що силоміць збагачувати духовний світ дитини - все одно, що зловмисно висаджувати райські яблука в отруйний ґрунт. Бо дійсно, світ дитинства є, і він не такий, як світ дорослих. А тому ми повинні вміти жити в ньому разом із нашими вихованцями, а не поспішати тягти їх у доросле життя.

І саме пошуки інноваційних технологій, впровадження їх у формування і розвиток життєвої компетентності учня в умовах сучасної школи стали поштовхом до професійного і творчого зростання вчителя. Стало очевидним те, що необхідно раз і назавжди відмовитись від старих авторитарних, репродуктивних методів навчання і виховання, від шаблонних стереотипів.

Школа - це простір життя дитини; тут дитина має не готуватися до життя, а жити; школа має бути для учня, а не учень для школи.

Сьогодні в українській школі дедалі активніше використовується проектна технологія як одна з інноваційних технологій навчально-виховного процесу, сутність якої полягає у стимулюванні інтересу учнів до певних проблем, володінні

певною сумою знань, умінь, навичок при її вирішенні та формуванні життєвих навичок особистості школяра. Головним елементом проектної технології є процес проектування учнівського пошуку - від моделювання тренувальних умінь до постановки навчальної проблеми та її дослідження, до конструювання й визначення оптимальних шляхів її розв'язання у вигляді проекту. Результатом впровадження проектної технології в навчальний заклад є інноваційно-розвивальне середовище, яке передбачає:

- мотивацію навчальної діяльності учнів;
- проблемно-креативну спрямованість;
- інтерактивну організацію освітньої діяльності колективу закладу;
- набуття учнями знань, умінь і навичок як самостійного, так і колективного пошуку, постійну актуалізацію їх застосування;
- формування нового досвіду та розвиток необхідних психологічних якостей;
- орієнтацію на особистісний та колективний успіх.

Технологія проектів передбачає постановку певної проблеми і наступне її розкриття, розв'язання, з обов'язковою наявністю ідеї та гіпотези розв'язування проблеми, чітким плануванням дій, розподілом (якщо розглядається групова робота) ролей, тобто наявністю завдань для кожного учасника за умов тісної взаємодії, відповідальності учасників проекту за свою частину роботи, регулярного обговорення проміжних кроків та результатів.

У перекладі з латинської *«проект» - буквально «кинутий уперед», а у словниках - це «план, замисел, текст чи креслення чогось, що передує його створенню»*. У чому відмінність проекту від планування будь-якого заходу? Деяка непередбачуваність результату (ніхто не знає, що в нього вийде) ставить людину в роль дослідника, творця, активізує її здібності, а якщо це колективний проект, то стимулює розвиток колективних взаємовідносин. А стосовно школи проект – це взаємна навчально- пізнавальна творча або ігрова діяльність, яка має загальну мету й узгоджені засоби діяльності та спрямована на досягнення загального результату.

Що дає використання проектів у виховній роботі школи?

По-перше, інновації у виховній діяльності дозволяють включити великий процент школярів як у виховній, так і навчальний процес у цілому.

По-друге, проектна діяльність допомагає якнайкраще організувати цілеспрямовану співпрацю у вихованні майбутнього покоління через активну, творчу діяльність.

По-третє, кожний проект дозволяє побачити у звичайному щось нове, роздивитись об'єкт дослідження з інших точок зору. Він (проект) розвиває вміння, здібності й мислення школяра; відкриває нові можливості та розкриває прихований потенціал кожного; допомагає вдосконалюватись; підтримує і дає впевненість у собі, віру у своє «Я».

І, нарешті, на відміну від традиційної системи, яка розглядає виховні питання з інтелектуальної сторони і тільки потім – з емоційної, а моральні принципи повинні бути зрозумілими, у проектній діяльності основні моральні принципи (чуйність, обов'язковість, відповідальність за прийняті рішення) ґрунтуються на дії, їх треба «прожити».

Таким чином, проектний метод сприяє інтенсивному розвитку самостійності учнів, активному становленню їх інтелектуально-творчих здібностей і в цілому збагаченню особистості, формуванню її соціально значущих якостей.

Розглядаючи можливості інтеграції проектів у процес виховної роботи в школі, можна віділити три основних підходи. Проект може:

- використовуватись як одна із форм позакласної діяльності;
- бути альтернативним способом організації виховної роботи;
- інтегруватись у традиційну систему виховання.

Прикладами проектів, які використовуються **як форма позакласної роботи**, можуть слугувати різноманітні конкурси, вікторини, участь у заходах, пов'язаних із будь-якими подіями в житті класу, групи, школи, міста, підготовка творчих вечорів, концертів, виставок, звітних заходів тощо.

Проект, як **альтернативний спосіб організації виховної роботи**, включає традиційні принципи планування та організації виховного процесу. Досягненню мети проекту підпорядковуються всі дії вихователів і вихованців: вивчення проблеми, пошук джерел інформації та матеріалів, відбір потрібних відомостей, оформлення та представлення результатів. Результати виконаної роботи можуть наочно бути презентовані у вигляді стенду, брошури, альбому, радіопрограми, відеофільму, театральної вистави – у залежності від поставленої мети.

Проекти, інтегровані у традиційну систему виховання, передбачають виконання творчих і дослідницьких завдань.

За допомогою впровадження проектної технології у навчально-виховний процес можна навчити учнів:

- виявляти та визначати проблеми;
- проводити їх аналіз;
- знаходити шляхи їх розв'язання;
- розвивати вміння працювати з інформацією;
- знаходити необхідне джерело, наприклад, дані в довідковій літературі або в засобах масової інформації;
- застосовувати отриману інформацію з метою розв'язання поставлених завдань.

Технологія проектів є ефективною в тому випадку, коли в навчальному процесі поставлено певне дослідницьке, творче завдання, для розв'язування якого потрібні інтегровані знання з різних галузей, а також застосування дослідницьких методик (наприклад, дослідження демографічних чи економічних проблем у різних регіонах світу, створення серії репортажів з різних регіонів за однією з проблем, які б розкривали певну тему тощо).

Проекти по праву відносяться до числа нетрадиційних технологій навчання, оскільки вони спроможні забезпечити:

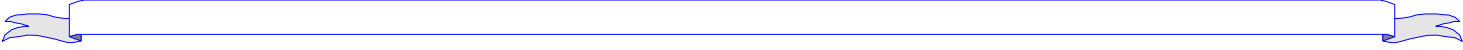
- активність навіть тих учнів, які, як правило, віддають перевагу мовчанню;
- розкриття учнями своїх здібностей, що формує у них впевненість в собі;

- комфортність навчання для учнів, оскільки вони перестають боятися негативної оцінки;
- удосконалення комунікативних навичок учнів, оскільки це дає змогу їм більше висловлюватись;
- розвиток у учнів ряду здібностей (спільного прийняття рішень, творчого мислення тощо);
- посилює позитивну мотивацію до навчання, бо проект вибирається та реалізується на основі власних інтересів, потреб та можливостей;
- формує творче системне мислення;
- сприяє формуванню культури ділового спілкування, умінню аргументовано захищати свої позиції;
- посилює уяву, яка є значним стимулом для народження нових ідей, пошуку альтернативних рішень, їх аналізу та синтезу, як основи інноваційного мислення;
- формує внутрішній план дій та реалізує його на практиці тощо.

Проектна діяльність також пов'язана з навчально-дослідницькою діяльністю школярів, але за низкою ознак вона відрізняється тим, що:

- **по-перше**, на відміну від інших, проектна технологія має на меті всебічне тематичне дослідження проблеми і розробку конкретного кінцевого результату;
- **по-друге**, головним результатом навчально-дослідницької роботи є дослідження істини, тоді як робота над проектом передбачає, перш за все, отримання практичного результату;
- **по-третє**, проект є результатом передусім колективних зусиль виконавців, тому що на завершальному етапі діяльності передбачає рефлексію спільної роботи, аналіз її повноти, глибини, інформаційного забезпечення, творчого внеску кожного учасника.

Таким чином, якщо навчально-дослідницька діяльність є індивідуальною за своєю суттю і спрямована на отримання нових знань, то метою проектування є вихід за рамки окремого дослідження, розвиток почуття відповідальності, самодисципліни, здатностей до активної громадської участі й самоорганізації, вміння планувати свою роботу і час, бажання робити свою справу якісно, і вміння представити результати своєї роботи. Такий процес здійснюється як у процесі

навчання, так і в ході спеціально організованої позакласної та позашкільної діяльності учнів. Формуючи мотивацію досягнення успіху в процесі проєктувальної діяльності як основу для створення позитивної атмосфери, педагог може використовувати різні варіанти мотивації учнів для роботи над проєктом, а саме: можливість здобути цікаву інформацію та самостійно виконати завдання; отримати повагу ровесників; бути кращим; усвідомити корисність власної діяльності для інших людей; знайомство з новими людьми.

Основні етапи організації проєктувальної діяльності школярів

Аналіз організації проєктувальної діяльності з учнівською молоддю дозволяє виділити основні етапи проєктної технології: початковий, основний, завершальний.

На початковому, а іноді його називають пошуковому та аналітичному етапі важливо виробити в учнів мотивацію до дослідницької роботи, оскільки особистий інтерес учнів сприяє усвідомленому підходу до виконання проєкту в цілому.

Етап підготовки до роботи над проєктом передбачає:

- створення ініціативної групи - школярів, пошук чи вибір проблеми, низки питань, котрі потребують вирішення;
- визначення теми на предмет її необхідності, реальності здійснення, актуальності, суспільного значення; формулювання цілей та встановлення конкретних завдань;
- обговорення методів та засобів реалізації;
- збір необхідної початкової інформації;
- моделювання кінцевого результату; планування майбутньої діяльності;
- нормування робочих груп і визначення завдання для кожної;
- розробку критеріїв оцінювання проєкту.

Принциповим є колективне обговорення учнями всіх рішень, що приймаються на основі узгодження їхніх інтересів, використовуючи різноманітні, методи групової роботи (мозковий штурм, загальне коло, виявлення альтернатив, вибір оптимального варіанту тощо).

Основний етап або практичний передбачає:

- збір та аналіз інформації, отриманої на основі спостережень, особистого досвіду;
- пошук оптимального способу досягнення цілі проєкту, побудова алгоритму діяльності, планування роботи;

- взаємодії з компетентними спеціалістами, пошук свідчень, що містяться у друкованих виданнях, архівах, Інтернеті тощо;
- виконання запланованих кроків: спостереження, робота з літературою, анкетування експеримент тощо.

Результати обговорюються школярами в групах, після чого виробляються ідеї, версії, варіанти вирішення проблеми. Висунуті гіпотези перевіряються, зібрані матеріали готуються до захисту. Успіх проекту значною мірою залежить від оформлення його результатів.

Заключний етап або контрольний передбачає:

- аналіз результатів, формулювання висновків, їх коригування;
- оцінка якості проекту, групове обговорення, "мозкова атака", "круглий стіл";
- консультації з експертами, самостійна робота учнів, консультації з керівником проекту;
- узагальнення та класифікація зібраних матеріалів;
- подання результатів (лабораторна робота, творчий звіт, виготовлення ілюстративного матеріалу, схеми, альбому, сценарію, альманаху, газети, відеорепортажу, створення сайту тощо);
- презентація, захист проекту.

Під час усного захисту, що по формі нагадує процедуру обговорення наукової роботи, автори представляють, обґрунтовують актуальність, значення, новизну, і логіку свого проекту, відповідають на запитання слухачів та зауваження опонентів.

Етапи оформлення проекту (за О.М. Піхотою)

I етап

Вибір напрямку і формування назви проекту: включає узагальнену назву проблеми, коло питань, визначення (виділення) загального напрямку або пріоритетних (окремих) напрямків, оформлених у підпроекти.

Визначають напрям і формують назву проекту всі члени колективу спільно, включаючи педагогів та учнів. Наприклад: назва загального проекту «Формування громадянина демократичного суспільства, який знає свої права, вміє ними користуватися, поважає права інших людей».

Підпроекти (окремі напрями):

- виховання в душі миру;
- права людини і права дитини;
- мирне розв'язання конфліктів;
- виховання у душі толерантності;
- вміння цивілізованого вести диспути, бесіди, суперечки.

II етап

Написання проекту. Розділи проекту:

1. Актуальність, необхідність, значущість обраного напрямку (чому саме цей).
2. Мета і завдання проекту:
довготривалі:
створення чогось нового (за структурою, підходами, концепцією навчально-виховного процесу);
нові технології, методики;
можлива розробка дослідження за проектом;
- визначення очікуваних результатів;

- планування "продукту" в результаті виконання програми (посібника, сценарію, технології, плану, нової програми).

3. Визначення етапів реалізації проекту:

- зазначаються терміни початку і закінчення проекту;
- закінчення проекту визначається етапністю реалізації проекту;
- зазначаються часові інтервали кожного етапу: запису проекту, I етапу, II етапу тощо.

4. Механізм реалізації проекту. Пояснення — Як? Яким чином? За допомогою яких засобів буде реалізовувано проект? Плани апробації конкретних справ, акцій, заходів згідно з визначеними етапами.

5. Обов'язки та відповідальність учасників реалізації проекту:

- хто відповідає за проект?
- хто і за що відповідає всередині проекту?
- хто допомагає в реалізації проекту?

6. Очікувані результати:

- які конкретні результати ви очікуєте одержати на кожному етапі і після завершення проекту?

7. Оцінка й самооцінка проекту:

- коли та з якою періодичністю будуть оцінювати виконання проекту (один, два, три, чотири рази на рік). Хто візьме участь в оцінюванні: самі учасники, експерти, управлінські структури. Форми контролю (самоконтролю) й оцінки (самооцінки). В якій формі буде подано інформацію про хід проекту (звіт, конкретні матеріали, сценарії, розробки, нові проекти тощо)?

8. Бюджет, ресурсне забезпечення (приблизний бюджет, ураховуючи всі види витрат, необхідних для успішної реалізації проекту).

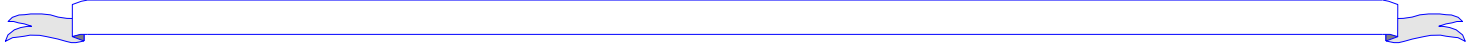
Оцінювання учнівського проекту

Оцінювання результативності роботи є обов'язковим елементом організації роботи над проектом. Результативність проекту полягає у співвідношенні запланованих очікуваннями з кінцевими результатами роботи. Як сказав П.С. Лернер «оцінювання творчості завжди драматичне та суперечливе. У всякому випадку не потрібно абсолютизувати правильність оцінювання». І як результат, оцінка проекту має бути також інтегрованою. Вона складається із оцінок етапів виконання проекту (починаючи від формулювання проблеми до отриманого результату), результатів контрольного тестування та результатів захисту проекту.

Показники та критерії за якими буде проводитись оцінювання мають бути простими та зрозумілими. Серед орієнтовних показників за якими відбувається оцінювання результативності проекту можуть бути:

- значущість та актуальність проблеми проекту;
- доцільність методів дослідження й обробки даних;
- активність кожного учасника;
- колективний характер рішень;
- характер спілкування, взаємодопомоги;
- залучення знань з інших предметів;
- уміння аргументувати свої висновки;
- естетика оформлення презентаційних результатів;
- уміння відповідати на запитання опонентів;
- презентація проекту;
- використання проектних результатів.

Презентація матеріалів дослідження перед широкою аудиторією є неодмінним складником проектної діяльності. Її можна провести перед учнівським колективом, громадськістю. Успішна презентація результатів дослідження може підштовхнути до подальшого розв'язання проблеми.

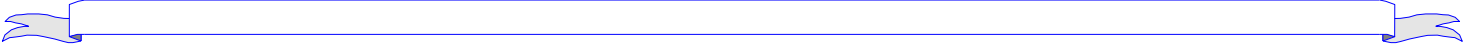
Оцінка проекту може проводитись адміністрацією школи, учителем консультантом, учнями, представниками батьківської громадськості.

Процес організації проєктувальної діяльності учнів повинен відповідати наступним критеріям:

- орієнтація на інтереси вихованців, а також на актуальні для сьогодення проблеми;
- проведення самостійного дослідження, а не відтворення готової інформації по вибраній темі;
- інтегративність (інтеграція знань з різних шкільних предметів);
- орієнтація на "кінцевий продукт" (матеріальний носій чи інший вид представлення результатів діяльності);
- удосконалення соціально-комунікативних навиків;
- партнерська роль педагога (вчитель виступає у ролі помічника, радника, допомагає учням у пошуку різноманітних джерел інформації, виробленні оптимальних рішення щодо певної проблеми).

Слід зауважити, що у процесі роботи над проєктом важливим є створення атмосфери позитивної взаємозалежності у колективі. Позитивна взаємозалежність пов'язує учнів один з одним, оскільки жоден з них не може самостійно, без допомоги інших членів групи успішно виконати завдання. Коли учні чітко усвідомлюють свою позитивну залежність один від одного, то переконуються, що внесок і зусилля кожного з них необхідні для успіху загальної справи.

Аналіз педагогічного досвіду свідчить, що вчитель може створити позитивну взаємозалежність учнів у групі за умови, коли: члени групи об'єднані навколо однієї спільної позитивної мети-конкретної мотивації для дії; учні в процесі роботи обмінюються ресурсами (матеріалами), кожен з них відповідає за виконання своєї частини завдання; у процесі дослідження вчитель визначає для учнів взаємодоповнюючі, взаємопов'язані ролі.

При організації роботи над проектом слід звернути увагу на ряд проблемних аспектів які часто мають місце під час діяльності. Серед них:

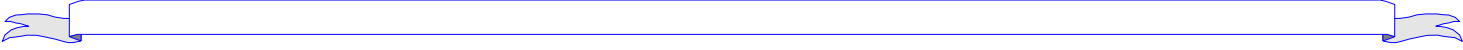
- нерівномірне навантаження на учасників проекту на різних його етапах реалізації;
- складнощі при оцінювання внеску кожного учасника проекту;
- наявність ризику невдалого завершення учнями роботи над проектом;
- збільшення емоційного навантаження як на учнів, так і на вчителя;
- неможливість залучити до роботи над проектом усіх учнів класу, гуртка, клубу тощо.

Роль педагога в організації проектної діяльності

Як свідчить досвід, учням важко самостійно опанувати технологію роботи над проектом. Важлива роль на всіх етапах діяльності відводиться педагогу, котрий з одного боку, є організатором проекту, а з іншого, рівноправним членом робочої групи і висуває власні цілі, аналізує ситуацію, пропонує цікаві ідеї для обговорення. Наставником можуть поділитися власним життєвим досвідом, допомогти школярам відшукати різнобічні джерела інформації щодо проблеми дослідження, посприяти у контакті зі спеціалістами. Проте вони не повинні виконувати основну роботу: писати за школярів листи, телефонувати від його імені, готувати матеріали чи ілюстрації тощо.

Слід зазначити, що вміння користуватися технологією проектів є показником високої кваліфікації педагога, рівня цього методичної підготовки. Основними вимогами до застосування технології проекту у педагогічній практиці є:

- наявність проблеми дослідження, що потребує інтегрованих знань, дослідницького пошуку для її вирішення (наприклад дослідження екологічної проблеми у населеному пункті, створення репортажів для дотримання правил вуличного руху, вивчення впливу засобів масової інформації на формування ідеалу сучасної молоді тощо);
- практичне, теоретичне, пізнавальне значення очікуваних результатів;
- визначення проблеми і поставлених нею завдань дослідження;
- висунення гіпотези та шляхів її доведення;
- обговорення методів дослідження (статистичних, експериментальних,, спостережень тощо);
- обговорення способів оформлення кінцевих результатів (презентацій, захисту, творчих звітів, оглядів тощо);
- збирання, систематизація і аналіз отриманих даних;

-
- підбиття підсумків, оформлення результатів, їх презентація;
 - висновки, висунення нових проблем дослідження.

Впровадження проектної технології у навчально-виховний процес ставить перед педагогом ряд вимог:

- по-перше знати не тільки свій предмет, але й бути також компетентним у інших галузях науки;
- по-друге знати своїх учнів, їх можливості, інтереси, потреби, бажання;

ПРОЕКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

На сучасному етапі розвитку освіти, стало цілком зрозумілим, що для виховання компетентно-свідомих громадян недостатньо тільки розмовляти про демократичні цінності та ідеї, необхідно виховувати у школярів громадську активність і почуття відповідальності, готувати їх до рішення тих проблем, з якими вони зіштовхуються вже зараз, і тих, з якими зустрінуться після закінчення школи.

Тому на сучасному етапі пріоритетом розвитку освіти становиться впровадження сучасних інформаційно-телекомунікаційних і проектних технологій, які забезпечують подальше вдосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві.

Механізм реалізації проектної технології школи може складатися з п'яти основних компонентів:

Перша складова - організація стимулюючого енерго-інформаційного простору (предметного, соціокультурного, освітнього), для розвитку потенціальних можливостей дитини, його внутрішнього світу.

Друга складова - організація різноманітних видів діяльності як умова самореалізації кожного учня: соціально-комунікативної, суспільно-корисної, ігрової, фізично-оздоровчої, навчально-пізнавальної, науково-дослідницької, художньо-естетичної, туристсько-краєзнавчої, науково-технічної, декоративно-прикладної, еколого-натуралістичної.

Третя складова - організація продуктивного спілкування як умови соціального розвитку учнів, формування позитивної «Я-концепції». Навчити учнів спілкуватись, культурі діалогу - копітка та трудомістка діяльність, успіху якої

сприяють перш за все інтерактивні форми роботи, тобто ті форми та методи, які забезпечують продуктивну реалізацію проектної технології.

Четверта складова - психолого-педагогічна підтримка вирішення учнями своїх проблем, допомога їм у самопізнанні, самооцінці, самовизначенні та самоактуалізації. Ця складова потребує системного підходу. У нашій школі працює постійно діючий семінар для класних керівників, система моніторингу результативності втілення проектної технології в навчально-виховний процес.

Остання (п'ята) складова - підвищення професійної майстерності, проєктивної культури педагогічних кадрів. Основною рушійною силою в реалізації кожного проєкту є вчитель-класний керівник, який усвідомлює свою соціальну відповідальність, постійно турбується за своє особистісне та професіональне зростання.

Таким чином, проєктна діяльність у виховній роботі школи стає:

- шляхом розвитку творчого потенціалу особистості та її самореалізації;
- середовищем, яке розвиває, формує соціальні вміння, навички та сприяє процесу набуття життєвого досвіду;
- засобом перевірки відповідності особистого досвіду потребам особистісної активної ролі у суспільстві;
- творчим звітом про рівень лідерської компетентності

Проєкт - це метод навчання. Він може застосовуватись як на уроках, так і в позакласній роботі, орієнтований на досягнення цілей самих учнів, тому неповторний; формує значну кількість навчальних і життєвих компетентностей, тому є ефективним, формує досвід, тому незамінний.

Додатки

КОЛЕКТИВНИЙ ТВОРЧИЙ ПРОЕКТ

КРОК ДО ЄВРОПИ

Керівник проекту: В.В.Дашковська, вчитель історії та основ правознавства Томаківської ЗОШ І-ІІІ ступенів №1 Дніпропетровської обл.

Тип проекту: освітній, творчий, дослідницький.

Учасники проекту: учні 9-11 класів.

Мета проекту

Освітня. Зближення української та європейської молоді, ознайомлення учнів з історією, культурою, традиціями країн Європи, а також сприяння спілкуванню учнів нашої країни, покращення знань про Європейський Союз, виховання в учнях європейської самосвідомості, нової європейської ментальності.

Розвивальна. Набуття нових навичок та знань, формування естетичних смаків, розвиток уяви, творчого мислення, фантазії, творчих здібностей, почуття прекрасного.

Виховна. виховання ціннісного ставлення до спільного життя в Європі, відчуття приналежності до загальнолюдських цінностей, отримання естетичної насолоди від спільної діяльності в проектах, формування навичок знання психологічних стресових навантажень від напруженої трудової діяльності.

Завдання проекту

- Ознайомлення учнів із різноманітним та сутністю проблем інтеграції України до Європейського Союзу, перспективою членства в ЄС.
- Залучення до просвітницької роботи щодо пропаганди знань про Європейський Союз, про європейську самосвідомість, нову європейську ментальність.
- Підготовка майбутніх громадян України до життя в об'єднаній Європі з усвідомленими загальнолюдськими, загальноєвропейськими цінностями.
- Розвиток навичок роботи в колективі і почуття єдиної мети.

Реалізація проекту

Схема реалізації проекту

Етапи реалізації проекту

1. Ознайомлення учнів з основними етапами проведення проекту, його метою і завданнями. Допомога учням в осмисленні характеру майбутньої роботи.
2. Педагогічний колектив та учні школи знайомляться зі статутними цілями і завданнями, принципами організації клубу, формами і методами роботи.
3. Лідер клубу (*як правило педагог*) з учнівським активом складають план дій і проект діяльності майбутнього клубу.
4. Оголошують із відома директора школи конкурс на емблему та девіз клубу.
5. Цей попередній проект подають на розгляд директору школи, обговорюється на засіданні учнівського активу, засіданнях ради самоврядування.
6. Проект допрацьовується, враховуються пропозиції адміністрації школи, вчителів, учнів, тощо.
7. Після ухвалення рішення учнівської ради про створення клубу, випускається рекламна інформація про клуб, і подаються до шкільної газети «Покоління» статті, інтерв'ю, есе, вірші, міні-твори з європейської тематики.
8. Проводиться реєстрація членів шкільного європейського клубу.
9. Розробляються умови членства.
10. Узгоджується режим роботи клубу.
11. Проект створення клубу та програмні цілі офіційно представляються педагогам на педагогічній раді, учням – на класних зборах.
12. Готується план проведення перших зборів Євроклубу і проводиться з участю керівників школи, педагогів, запрошених представників батьківського комітету.
13. Розробляється пакет документів клубу: Статут, положення про шкільний європейський клуб, програма роботи ради клубу.

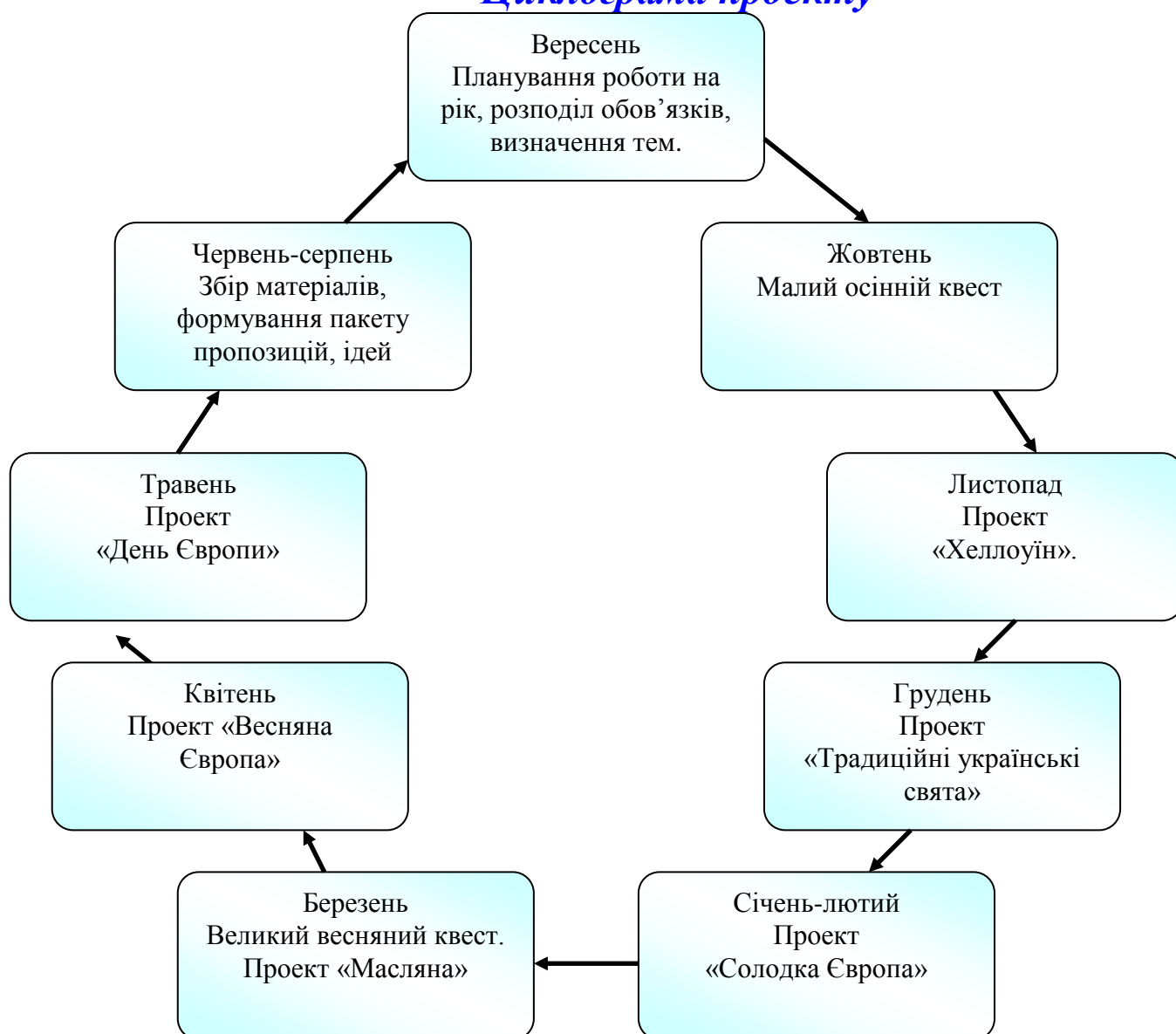
Основний етап

1. Створення шкільного європейського клубу.
2. Членство в обласному європейському клубі.
3. Проведення щорічного традиційного Малеого осіннього й Великого весняного квестів.
4. Проведення традиційно-обрядових свят України і Європи (*день Усіх Святих, щедрування, Масляна, імітація свята українського весілля тощо*)
5. Створення проектів: «Солодка Європа», «Весняна Європа», «Хеллоуїн», «День Європи», «Малий осінній квест», «Великий весняний квест».

Заключний етап

1. Підбиття підсумків роботи.
2. Презентація проектів: «Солодка Європа», «Весняна Європа», «Хеллоуїн», «День Європи», «Малий осінній квест», «Великий весняний квест».

Циклограма проекту

Анкета «Чи готовий я до проектної діяльності?»

1. Чи знайомі ви з поняттям «проектна діяльність»?

2. Чи необхідне в школі проектне навчання?

3. У яких умовах, на вашу думку, повинне реалізуватися проектне навчання?

4. У чому ви бачите перевагу проектного навчання?

5. Які типи проектів вам знайомі?

6. Чи вважаєте ви, що в шкільній практиці повною мірою реалізується проектне навчання?

7. Ви хочете займатися проектною діяльністю у зв'язку з (підкреслити):
:
 - одержанням нових знань;
 - можливістю виявити власні здібності;
 - метою уточнення професійного вибору?
8. З якого класу можна починати роботу над проектами (підкреслити):
 - з 6-7 класу;
 - з 8-9 класу;
 - з 10-11 класу?
9. Чи готові ви до проектної діяльності? _____
10. Які проекти створювали б ви (вказіть тематику) ?

Література

1. Бабій К.Н., Бахтарова А.М. Нетрадиційний урок за проектною технологією//Управління школою. – 2007. - №1. – С. 22-26.
2. Баханов К.О. Життєтворчі проекти в навчанні історії України. Посібник для вчителів/ К.О.Баханов, В.А.Нищета. – Х.:Вид. група «Основа», 2008. – 190 с., табл.. – (Б-к а журн. «Історія та правознавство», Вип.2 (50)).
3. Булаш О.С., Фролова О.П. Формування психологічного клімату з використанням проектних технологій// Управління школою. – 2007. №34. – С.9-21.
4. Взаємодія учня і вчителя у площині проектної діяльності (*Метод проектів у сучасній школі. Структура різних типів проектів: Матеріали роботи творчої групи педагогів Волинської області*) //школа. – 2006. - №5. – С.32-40.
5. Войтенко С.В., Гребенюк Л.І. Проектні технології Українського гуманітарного ліцею// Відкритий урок. – 2003. - № 21-23. С.26-29
6. Гусь І.М., Калмикова І.В. Метод проектів// Управління школою. – 2005. - №5. С.8-11.
7. Доненко О. Створюємо колективний проект (*теоретична основа і практичний приклад підготовки та здійснення проектів в освіті*)// Завуч . – 2004. - № 2. – С. 15-17.
8. Захарченко О. Метод проектів (*теоретичні основи методу та практичні поради*)// Завуч. – 2003. - №32 – С.15-18.
9. Зоц В. Впроваджуються проектні технології//Завуч. – 2004. - №6. С.2-3.
10. Волгіна Л. Організація телекомунікаційної проектної діяльності // Відкритий урок. – 2004. - №7-8. – С. 36-43.
11. Вчимося проектувати (*Спецвипуск*)// Завуч. – 2006. - №19. – С. 1-48.
12. Герман О.І. технологія педагогічного проектування у методичній роботі (*Пам'ятка вчителю, який працює за методом проектів*) // Управління школою. – 2007. - №1. – С.18-21.
13. Гришина І.В. Модель самооцінки шкіл, розроблена у проекті // Управління школою. – 2007. - №24 – С. 37-39.
14. Єрмаков І. Компетентністий потенціал проектної діяльності // Школа . – 2006. – №5. – С. 4-19.
15. Забродська Л.М., Онопрієнко О.В., Хоружа Л.Л., Цимбалару А.Д. Інформаційно-методичне забезпечення проектно-технологічної діяльності вчителя: Науково-методичний посібник/ За ред. А.Д.Цимбалару, Онопрієнко О.В. – Х.: Вид.гр. «Основа», 2007. – 208 с. – (Б-ка журн. «Управління школою»; Вип.6 (54)).